

1.982. — *hižička* f. majhna hiža, Lovr. rodb. 97. — *hižičkica* f. dem. hiža. — *hižka* = hižička. — *hižni* = hišni. — *hlapáríti*-párim, kadar je hiša topla, vrata odpirati in zapirati, da se ohladi. — *hlápstin* m. čišmarski jermen. (Dalje prihodnjič.)

M. Valjavec.

LISTEK.

Nazorni pouk v ljudski šoli I. del. Marljivi pedagoški pisatelj g. *Frančišek Gabrček*, nadučitelj in okrajni šolski nadzornik v Krškem, spisal je pod gorenjim naslovom 275 stranij obsežno knjigo, katero je izdalo in založilo „Pedagogičsko društvo“ v Krškem, natisnila pa „Národna Tiskarna“ v Ljubljani. Knjiga je prirejena po formalnih učnih stopinjah in obseza v 40. poglavjih nazorne slike, o katerih nikakor ne dvojimo, da bodo učitelju jako olajšale nazorni nauk. Vsaki sliki je pridejano po potrebi nekaj pregovorov, ugank, vprašanj, pametnic, pesmij i. t. d., torej gradivo, ki sosebno oživlja nazorni nauk. Gospod pisatelj bode v II. delu dovršil učno tvarino za nazorni nauk v 1. in 2. šolskem letu, v III. delu pa pride teoretiška razprava o nazornem nauku. — Naj bi slovensko učiteljstvo rado podpiralo zaslužno delovanje g. Gabrška ter z izdatnimi naročili pospešilo izdajo II. in III. dela! „Nazornega pouka“ I. del veljá 1 glđ. 50 kr., kar se nam ne zdi preveč za tako obsežno in večše sestavljeno knjigo.

Krško in Krčani. Zgodovinske in spominke črtice. Spisal *Ivan Lapajne*, meščanske šole ravnatelj. Krško, 1894. založil „Odbor za olepšanje mesta“ v Krškem Tiskal Dragotin Hribar v Celji, 147 str. — To knjigo, ki se odlikuje po lepi obliki kakor sploh vse knjige iz Hribarjeve tiskarne, posvetil je odbor za olepšanje krškega mesta gospé Josipini Hočevarjevi, veliki dobrotnici in podpornici v Krškem. V 24 poglavjih podaja knjiga preobilo kulturnih in zgodovinskih črtic od starega veka do današnjih dnij, na konci pa ima pet životopisov slavnih Krčanov (Dalmatin, Bohorič, Valvasor, Martin Hočevar, gospá Hočevarjeva). S slikami jo je okrasil S. Magolič v Celji. Cena?

»Slovanska knjižnica«. V 19. snopiči „Slovanske knjižnice“ je izšla V. Beneša-Třebízskega povest „Pošasti“, preložil Z. Ž. *Trbojski*, v 20.—23. snopiči pa je natisnjena „Zaobljuba“, katero je hrvaški spisal Ferd. Bečić, poslovenil *Peter Medveček*. Kdor ljubi lahko berilo, ki ni brez romantiškega nadiha, njemu utegne „Zaobljuba“ ugajati, dasi je v nji to in ono káj malo verjetno — primeri sosebno končna poglavja. Prevod ni do cela opiljen. Podčrtali smo si zlasti take stilistiške nepravilnosti: „Ali se ne poznajo v naše vetrove“ (4), „V Jadransko morje me ni mikalo, ker je znauo po morskkih vetrovih“ (7), „Ribata ga z vinom“ (17; zakaj ne „drgneta“?) „Globok vzdih pri valí se iz Ivanovih prsij“ (66), „Ivan je bil ves prestrašen s to nenavadno ponudbo“ (103), „Kakó se oni pod vročim afrikanskim in španjskim solucem zagoreli obrazi ljubijo med seboj“ (175). Na čegav rovaš naj zarezemo kurijozum, da se je Mozartova „Zauberflöte“ preložila v „Čarobno dimko (pipo)“ (116)?! — V 23. snopiči je tudi povest „Štiri dni“ slovedčega ruskega realista V. M. Garšina, preložil V. Kogej, in nekaj životopisnih črtic tega pisatelja. — Žalostno je pač, da „Slovanska knjižnica“ še vedno nima toliko podpore, kolikor je je vredna. Gospod izdajatelj pravi celó, da jo bode nadaljeval samó še do 50. snopiča, ako se ne izboljša denarno stanje. Treba je „Slovanski knjižnici“ še okolo 300 naročnikov, da bi bila popolnoma zagotovljena. Ali naj res zgolj zaradi znane naše malomarnosti prepade to književno podjetje, kakor so prepadle že vse dosedanje knjižnice?